

İndirilme Tarihi

08.02.2026 01:50:59

İLH206 - HADİS II - İlahiyat Fakültesi - İlahiyat

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, temel hadis kaynaklarının müelliflerinden birisi olan Müslim b. Haccâc'ı ve onun eseri Sahih-i Müslim'i tanıtmak, edeb gibi eserden örnek bir bölüm okumak, bu hadisler çerçevesinde hadis ilmi hususunda öğrenciyi bilgilendirmektir.

Dersin İçeriği

Bu derste, hadisleri doğru anlama ve yorumlama becerisi sağlama amacıyla Müslim'in Sahih-i Müslim'i adlı eseri tanıtılarak edeb gibi farklı bölümler okutulmaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Müslim b. Haccac.(2016) Sahih. Beyrut: Müessesetü Risale Projeksiyon

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Hadis Usulü ve Metodolojisi – Sahih-i Müslim’de hadislerin nasıl tasnif edildiği, senet ve metin açısından değerlendirilmesi. Müslim’in Hadis Anlayışı – İmam Müslim’in hadis ilmine katkıları ve hadis kabul kriterleri. Sahih-i Müslim’in Diğer Kaynaklarla Mukayesesi – Sahih-i Buhari, Sünen eserleri ve diğer hadis külliyatlarıyla karşılaştırılması. Eserin Fıkhi ve Ahlaki Yönü – Sahih-i Müslim’de yer alan ahlaki ve fıkhi hadislerin değerlendirilmesi. Şerhler ve Açıklamalar – Sahih-i Müslim üzerine yazılan en önemli şerhler ve bu şerhlerin içeriği. Hadislerin Günümüzle İlişkisi – Sahih-i Müslim’de geçen hadislerin modern dünyadaki yeri ve uygulanabilirliği. Eleştiriler ve Tartışmalar – Sahih-i Müslim’e yönelik yapılan eleştiriler ve hadislerin sıhhati hakkında tartışmalar. Pratik Uygulamalar – Seçili hadislerin anlaşılması ve yorumlanması üzerine atölye çalışmaları veya münazara etkinlikleri.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

EMİNE DEMİL,

Dersin Verilişi

Bu dersin veriliş şekli, öğrencilerin hadis ilmi ve Sahih-i Müslim hakkında derinlemesine bilgi edinmesini sağlamak amacıyla çeşitli öğretim yöntemleriyle desteklenebilir. İşte önerilen ders işleyiş şekli: 1. Anlatım Yöntemi (Lecture Method) Dersin Girişi: Müslim b. Haccâc'ın hayatı, hadis ilmine katkıları ve Sahih-i Müslim'in önemi hakkında temel bilgiler verilir. Kavramsal Çerçeve: Hadis terminolojisi, isnad ve metin kritiği gibi temel konular açıklanır. 2. Kaynak Tarama ve Literatür İncelemesi (Source Analysis & Literature Review) Öğrenciler Sahih-i Müslim ve ilgili hadis kaynaklarını tarayarak metinleri analiz eder. Hadislerin farklı şerhlerde (İmam Nevevî, İbn Hacer vb.) nasıl yorumlandığı incelenir. 3. Soru-Cevap ve Tartışma (Interactive Discussion & Q&A) Hadislerin Anlamı ve Yorumu: Hadislerin bağlamı, anlamı ve günümüzle bağlantısı üzerine tartışmalar yapılır. Müslim ve Buhârî Karşılaştırması: Sahih-i Müslim'deki hadislerin Sahih-i Buhârî ile karşılaştırılması üzerinden interaktif analizler gerçekleştirilir. 4. Uygulamalı Çalışmalar (Practical Applications) Metin Okuma ve Çözümleme: Edeb, ibadet, ahlak gibi konuları içeren hadislerden bölümler okunarak anlam analizleri yapılır. Hadis Değerlendirme Atölyesi: Sahih, zayıf ve uydurma hadis ayrımı üzerine uygulamalı çalışmalar yapılır. 5. Ödev ve Sunumlar (Assignments & Presentations) Bireysel veya Grup Sunumları: Öğrenciler, seçtikleri bir hadis üzerinde çalışarak hem metin analizi hem de günümüzle ilişkisini ele alır. Araştırma Raporları: Sahih-i Müslim'de yer alan hadislerin fıkhi ve ahlaki yönleri hakkında araştırma yazıları hazırlanır. 6. Değerlendirme ve Geri Bildirim (Assessment & Feedback) Ara Sınav ve Dönem Sonu Değerlendirmesi: Öğrencilerin hadisleri anlama ve yorumlama becerilerini ölçmek için yazılı sınavlar yapılır. Katılım ve Aktif Öğrenme: Tartışmalara katılım, kaynak tarama ödevleri ve sunum performansları değerlendirilir. Bu yöntemlerle ders, teorik bilgiyi uygulama ile destekleyerek öğrencilere kapsamlı bir hadis eğitimi sunacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Emrah Uçar

Program Çıktısı

- edeb ve terbiye ile ilgili hadisleri anlayabilir.
- Evlere girerken İzin İstemeyi alışkanlık haline getirebilir.
- Müslümanın Müslüman üzerindeki haklarını idrak edebilir.

Hazırlık		Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
Sıra	Bilgileri				
1			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Sahih-i Müslim adlı eseri tanır.	
2			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Çirkin İsmi Güzele Çevirmenin, Berra İsminin Zeynep, Cübveriye ve Benzerleriyle Değiştirmenin Müstehab Oluşu	
3			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Oğlundan Başkasına: Ey Oğulcuğum, Demenin Cevazı ve Bunu Latife İçin Söylemenin Müstehab Oluşu	
4			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Kim O! Denildiği Vakit İzin İsteyenin: Ben! Demesinin Keraheti	
5			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Başkasının Evine izinsiz Bakmanın Haram Kılınması	
6			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Ansızın Görme halinde gözün çevrilmesi	
7			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Evlere girerken İzin İsteme	
8				Ara Sınav	
9			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Kimse olmayan evlere girerken selam vermeli	
10			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Binek Giden Yürüyene, Az Olan Çok Olanlara Selam Verir-	
11			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Yol Üstüne Oturmanın Haklarından Biri Selam Almak Olması	
12			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Müslümanın Müslümandaki Haklarından Biri Selam Almak Olduğu	
13			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Çocuklara Selam Vermenin Müstehab Oluşu	
14			Anlatma Yöntemi Kaynak Tarama Soru Cevap	Yabancı Bir Kadınla Başbaşa Kalmanın ve Onun Yanına Girmanın Haram Kılınması	
15				Final Sınavı	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Ara Sınav Hazırlık	1	9,00
Final	1	1,00
Final Sınavı Hazırlık	1	7,00
Vize	1	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Uygulama / Pratik	1	7,00
Ödev	1	7,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	30,00
Final	50,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	5,00
Derse Katılım	5,00
Teorik Ders Anlatım	5,00
Ödev	5,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1	5	3		2		5	4		4	3	5	4	4	3	5					
Ö.Ç. 2	5	3		2		5	4		4	3	5	4	4	4	5					
Ö.Ç. 3	5	3		2		5	4		4	3	5	4	4	5	5					

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirleri, fiziksel ve ahlaki özellikleri, hadis in ve hadis ilminin tarihi seyri, usulü, problemleri, yorumlanması ve kültürel değeri hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 2 :** İslam dünyasında dini ve siyasi gayelerle vücut bulmuş klasik ve çağdaş akımlar hakkında temel bilgi sahibidir.
- P.Ç. 3 :** Tasavvufun tarihi, kavramları, kurumları, şahsiyetleri ve felsefesi hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 4 :** Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur ve ilmi ölçüler çerçevesinde yorumlar
- P.Ç. 5 :** İslam inanç esaslarını ve Kelam problemlerini akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarla değerlendirir
- P.Ç. 6 :** Alanıyla ilgili klasik ve modern metinleri anlayabilecek ve kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilecek düzeyde Arapçayı ve bir batı dilini en az Avrupa dil portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak ilahiyat alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 7 :** Din ve dini konuları felsefi, sosyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirebilir.
- P.Ç. 8 :** Klasik kaynaklarda ve modern araştırmalarda İslam fıkının temel konularını, mukayeseli hukuk yöntemleri çerçevesinde İslam hukuku ile diğer hukuk sistemleri arasında karşılaştırarak değerlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Bireysel, toplumsal ve küresel nitelikteki olay ve sorunlara, dini ve sosyal bilimlerin verileri doğrultusunda, tanımlama, kurgulama, değerlendirme ve çözüm önerileri getirebilme becerisi.
- P.Ç. 10 :** Her çeşit bireysel, toplumsal hatta küresel nitelikli, felsefi, sosyal, psikolojik ve dini içerikli sorunları, temel kaynaklardan yararlanarak, bilimsel düzeyde araştırıp, analiz ve sentez yaparak, rapor haline getirebilme.
- P.Ç. 11 :** Dini metinleri orijinal kaynaklarından okuyup, anlayabilecek düzeyde dil becerisi elde edebilme.
- P.Ç. 12 :** Din bilimlerine ilişkin tarihi bilgi birikimiyle birlikte, alanıyla ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilme ve sorunların çözümünde kullanabilme becerisi.
- P.Ç. 13 :** Tarihi süreç içinde olmuş İslam Kültür ve Medeniyetini özgün nitelikleriyle kavratarak, tarihi ve kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilme.
- P.Ç. 14 :** Örgün ve yaygın din eğitiminin hedef kitlesi olan çocuk, genç, yetişkin ve yaşlıları biyolojik, psikolojik, sosyal ve dini gelişim özelliklerine göre tanıyıp, uygun yöntem ve tekniklerle dini öğretileri sunabilme becerisi.
- P.Ç. 15 :** Eleştirel düşünebilme
- P.Ç. 16 :** Rasyonel düşünebilme
- P.Ç. 17 :** İslam dininin evrensel değerleri ışığında toplumun dini-ahlaki ihtiyaçlarına çözümler üretir.
- P.Ç. 18 :** İslami ilimlerin gelişim süreçleri hakkında analiz yapar.
- P.Ç. 19 :** İslam bilimlerine ilişkin temel kavramları doğru kullanır.
- P.Ç. 20 :** Din, mezhep ve çağdaş dini akımlar hakkında karşılaştırmalar yapar.
- Ö.Ç. 1 :** edep ve terbiye ile ilgili hadisleri anlayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Evlere girerken İzin İstemeyi alışkanlık haline getirebilir.
- Ö.Ç. 3 :** Müslümanın Müslüman üzerindeki haklarını idrak edebilir.